ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Είδος: Εφημερίδα / Κύρια / Πολιτική / Κυριακάτικη
Ημερομηνία: Κυριακή, 20-10-2019
Σελίδα: 52,53 (1 από 2)
Μέγεθος: 2195 cm ²
Μέση κυκλοφορία: 43190
Επικοινωνία εντύπου: 210 6880700

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

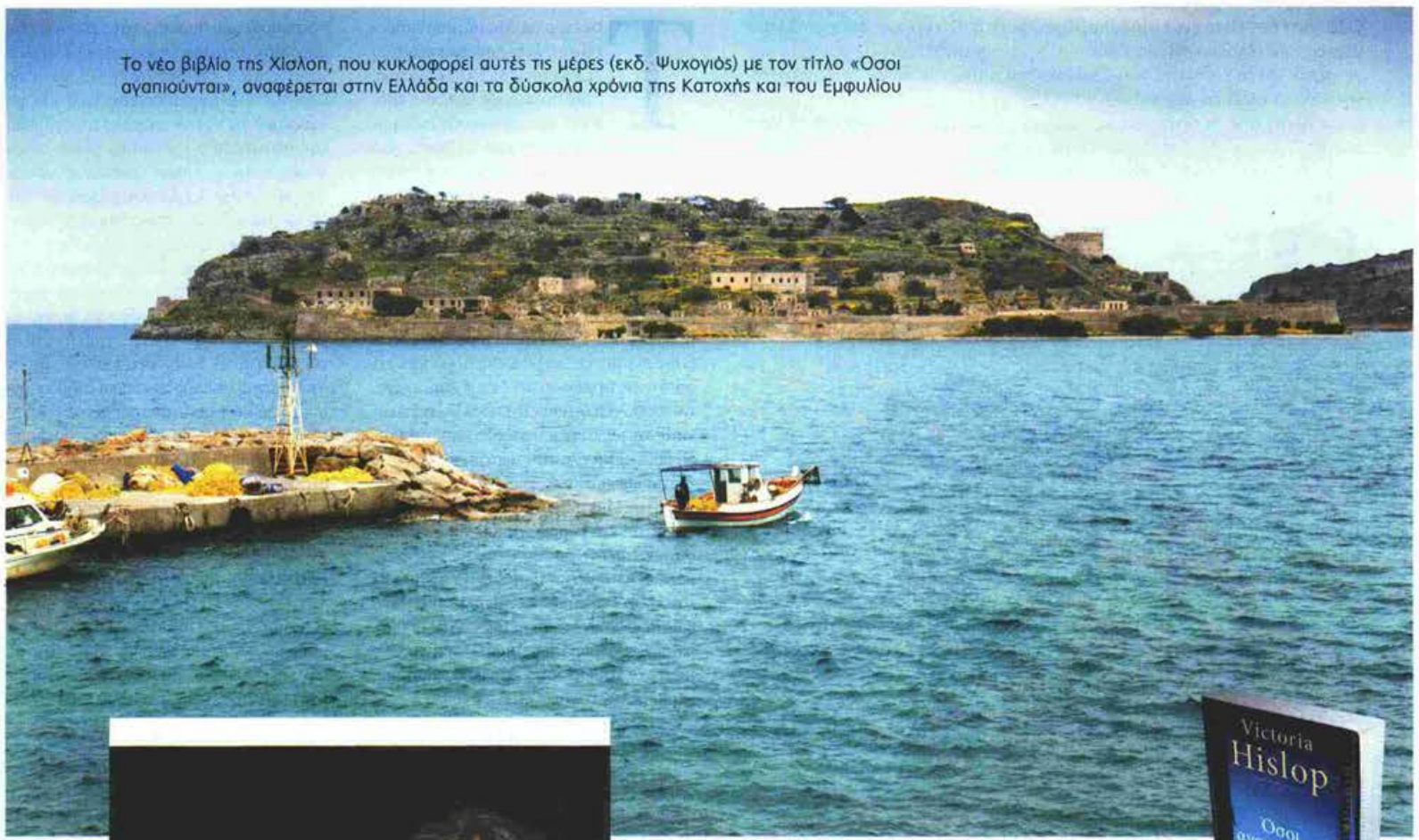

Το νέο βιβλίο της Χίσλοπ, που κυκλοφορεί αυτές τις μέρες (εκδ. Ψυχογιός) με τον τίτλο «Όσοι αγαπιούνται», αναφέρεται στην Ελλάδα και τα δύσκολα χρόνια της Κατοχής και του Εμφυλίου

Η ΧΙΣΛΟΠ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΜΦΥΛΙΟ

***Η μαρτυρική Μακρόνησος** των πολιτικών εξορίστων εμπνέει τη γνωστή Βρετανίδα συγγραφέα, που μετά το «Νησί» και το «Νήμα» επιστρέφει ξανά στην έμπνευσή της: τη σύγχρονη ελληνική ιστορία*

Οσα συγγραφικά διαλείμματα και αν κάνει η Βικτόρια Χίσλοπ, πάντα θα επιστρέφει στην Ελλάδα: αυτή τη φορά με το πολυαναμενόμενο βιβλίο της, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός, αναφέρεται στην πολύπαθη περίοδο της Κατοχής και του Εμφυλίου. Ξεκινώντας από τις μέρες του Μεταξά και παρακολουθώντας στενά τις σχέσεις μιας οικογένειας, φτάνει μέχρι τα σπαρακτικά χρόνια της Κατοχής και του Εμφυλίου.

της Τίνας Μανδηλαρά
tinam@protothema.net

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Είδος: Εφημερίδα / Κύρια / Πολιτική / Κυριακάτικη
Ημερομηνία: Κυριακή, 20-10-2019
Σελίδα: 52,53 (2 από 2)
Μέγεθος: 2195 cm ²
Μέση κυκλοφορία: 43190
Επικοινωνία εντύπου: 210 6880700

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΨΥΧΟΓΙΟΣ Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η Βικτόρια Χίσλοπ, έχοντας ζήσει για μεγάλα διαστήματα στη χώρα μας και γνωρίζοντας όχι μόνο ιστορικά γεγονότα αλλά και έχοντας κάνει μεγάλη έρευνα για διαφορετικές περιόδους του Ελληνισμού, φροντίζει πάντα να εμπλουτίζει τα μυθιστορήματά της με ιστορικά στοιχεία δίνοντας ανάγλυφο το σκηνικό μιας συγκεκριμένης εποχής: μετά το «Νησί», που ήταν εμπνευσμένο από τη Σπιναλόγκα και είχε μεταφερθεί με επιτυχία και στην τηλεόραση, το επόμενο πετυχημένο βιβλίο της «Το Νήμα» αναφερόταν στην Ιστορία της Θεσσαλονίκης και των κατοίκων της - των προσφύγων και των αλλόθρησκων που έφτασαν στην πόλη. Αυτή τη φορά, στο νέο της βιβλίο από τις εκδόσεις Ψυχογιός που έχει κυκλοφορήσει, όπως συμβαίνει πάντα με τα βιβλία της, πρώτα στα αγγλικά και τώρα μεταφράστηκε και στα ελληνικά, η Χίσλοπ ασχολείται με το δύσκολο θέμα της Κατοχής και του Εμφυλίου παρακολουθώντας την ιστορία της Θέμιδας Κοράλη και της οικογένειάς της. Τίτλος; «Όσοι αγαπούνται», δηλαδή αυτοί που μπορεί να ανήκουν σε διαφορετικά πολιτικά χρώματα και παρατάξεις, να έρχονται από διαφορετικά περιβάλλοντα και παρ' όλα αυτά να αγαπούνται. Στα βιβλία της Χίσλοπ, η αγάπη και ο έρωτας είναι ικανά να ξεπερνούν διαχωριστικές γραμμές και προκαταλήψεις.

Σε όλα της τα βιβλία, επίσης, ανεξαρτήτως ιστορίας και χρώματος, η Βρετανή σπουδαγμένη στην Οξφόρδη συγγραφέας εμφορείται από μια βαθιά, ουσιαστική αγάπη για τη χώρα μας την οποία προβάλλει με τον καλύτερο τρόπο, ακόμα και όταν αναφέρεται σε δύσκολες ιστορικές περιόδους. Ακόμα και την περίοδο της κρίσης, όταν ο ξένος Τύπος ήταν γεμάτος αρνητικά δημοσιεύματα και ανακρίβειες, η Χίσλοπ είχε πάντα έναν καλό λόγο να πει για την Ελλάδα. Διόλου τυχαία το «Όσοι αγαπούνται» γράφτηκε σε μια δύσκολη για τη χώρα μας περίοδο και η Χίσλοπ δεν ξεχνούσε ποτέ να θυμίζει στις συνεντεύξεις της ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα στην οποία επιστρέφει φανατικά. Ήταν μάλιστα επίσημη καλεσμένη του ΕΟΤ στη διεθνή έκθεση «World Travel Market», όπου παρουσίασε επίσημα την Ελλάδα εξαίροντας τα μέρη, το φαγητό και τις άγνωστες πτυχές της. Είχε τονίσει σε εκείνη την παρουσίαση: *«Η Ελλάδα είναι πηγή έμπνευσης για μένα. Την αγάπησα από την πρώτη μου επίσκεψη γιατί έχει τα πάντα. Οχι μόνο το τοπίο, τον καιρό, το φαγητό, αλλά και την ίδια την Ιστορία».*

«Η θάλασσα σε κείνο το πέρασμα, στο Λαύριο, είναι δύσκολη...»

Εκεί είχε αποκαλύψει ότι δούλευε το βιβλίο της για τη Μακρόνησο με μεγάλη προσοχή κάνοντας έρευνα σχεδόν μια δεκαετία, ενώ είχε επισκεφθεί πολλές φορές το νησί για να έρθει σε καλύτερη επαφή με το μέρος. Οπως έλεγε τότε: *«Χρειάστηκε να πάω και να ξαναπάω. Η θάλασσα σε εκείνο το πέρασμα ανάμεσα στο Λαύριο και τη Μακρόνησο είναι δύσκολη. Ακόμη κι αν το έχεις κανονίσει, μπορεί να πετύχεις άσχημο καιρό. Τελικά τα κατάφερα και ήταν συναρπαστικό, εντελώς παράξενο το ότι ακόμη παραμένει εκεί από την περίοδο του '40 και του '50. Είναι κομμάτι της έμπνευσής μου που βρίσκεται εκεί».*

Το «Οσοι αγαπούνται» κατέλαβε, μάλιστα, κατευθείαν την πρώτη θέση στα μπεστ σέλερ των «Sunday Times» με το που εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2019. Στο βιβλίο αφηγείται την ιστορία της Θάλειας, η οποία μεγαλώνει αρχικά σε ένα σχεδόν κατεστραμμένο νεοκλασικό της Αθήνας, το οποίο όμως καταρρέει ολοσχερώς μετά από σεισμό οδηγώντας τη μητέρα της κυριολεκτικά στην τρέλα. Βέβαια στο βιβλίο δεν γίνεται απολύτως σαφές αν πρόκειται στ' αλήθεια για ψυχική νόσο ή για έναν τρόπο που είχαν τότε οι οικογένειες να ξεφορτώνονται τα πιο ευαίσθητα μέλη, αρπάζοντας κυριολεκτικά τις περιουσίες τους. Εν προκειμένω, μετά τον εγκλεισμό της μητέρας τους Ελευθερίας στο ψυχιατρείο τα παιδιά μεταβαίνουν στο σπίτι της γιαγιάς τους στα Πατήσια μεγαλώνοντας με έναν σκληρό πατέρα, ναυτικό στο επάγγελμα, και τη μητέρα του. Τα αδέλφια της οικογένειας Κοράλη δεν μοιράζονται, ωστόσο, κοινές αγωνίες και οι διαφορετικές πολιτικές και κοινωνικές τους ευαισθησίες τούς οδηγούν σε μεγάλες συγκρούσεις. Η Θέμις εμφορείται από πιο επαναστατικές τάσεις, ειδικά κατά την περίοδο της Κατοχής από τους Γερμανούς, ενώ τα αδέλφια της βρίσκονται να φλερτάρουν αρχικά με το καθεστώς Μεταξά και κατόπιν με τους ξένους φασίστες. Παράλληλα παρακολουθούμε τις σχέσεις της Θέμιδας με διάφορα πρόσωπα, όπως με την καλή της φίλη που πεθαίνει από τον λιμό της Αθήνας, την ένταξή της σε αντιστασιακές ομάδες, τις συγκρούσεις της ακόμα και με τους ομοϊδεάτες της, τον έρωτά της για τον Τάσο, τις μάχες της για τη ζωή.

Κάτοχος κάθε πτυχής της ελληνικής ιστορίας η Χίσλοπ περιγράφει παραστατικά και με κάθε λεπτομέρεια την τραγική ατμόσφαιρα, την αγωνία, την καθημερινότητα, τα συνταρακτικά γεγονότα. Ιδιαίτερα ευαίσθητη με τις Ελληνίδες η συγγραφέας φαίνεται να εστιάζει με ακόμα μεγαλύτερη προσοχή στους γυναικείους χαρακτήρες και ειδικά στην πρωταγωνίστριά της, τη Θάλεια. Μένουν στη μνήμη οι σελίδες της για τη Μακρόνησο, όπου η Θάλεια βρίσκεται φυλακισμένη δίνοντας μάχη με τις δυσκολίες, αλλά και με τις μνήμες που δεν είναι πάντοτε μονάχα δυσάρεστες. Χαρακτηριστικές είναι οι σελίδες που αναδημοσιεύει σήμερα το «ΘΕΜΑ», όπου η πρωταγωνίστρια δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο την εκδικητική μανία όλων όσοι την καταδιώκουν αλλά και των συγκρατουμένων της, οι οποίες δεν φαίνονται όλες να εμφορούνται από τα ίδια ιδανικά.

Απόσπασμα από το βιβλίο

Οι συντρόφισσες τιμωρούν σκληρά...

«Πίσω στη σκηνή, η Θέμις δεν συναισθανόταν τίποτα και κανέναν γύρω της. Ηταν ξαπλωμένη στο στρώμα της με τα μάτια κλειστά, απομονωμένη από το περιβάλλον. Δεν μπορούσε ούτε να κλάψει. Τα ιδανικά της υπήρχαν πάντα μέσα της, ωστόσο συνειδητοποιούσε ότι αυτό που την κρατούσε πραγματικά στη ζωή ήταν η ελπίδα μιας χαρμόσυνης επανασύνδεσης με τον Τάσο. Τώρα είχε χαθεί κι αυτή. Οι υπόλοιπες γυναίκες είχαν πάει να πάρουν το βραδινό μερίδιο ψωμιού που τους αναλογούσε, όμως εκείνη αισθανόταν μια ακατάσχετη ναυτία που της είχε κόψει εντελώς την όρεξη. Είχε αρρωστήσει από τη στεναχώρια και την πλίαση.

Ξάφνου κάτι τάραξε το ονειροπόλημά της. Οι Αρχές της Μακρονήσου καλωσόριζαν κάθε αφορμή για μαζικές ή ατομικές τιμωρίες, και τώρα είχαν αδράξει την ευκαιρία που τους έδωσε η απείθαρχη συμπεριφορά της Θέμιδος με εκδικητικό ενθουσιασμό.

Οι γυναίκες επέστρεφαν στη σκηνή, συζητώντας μεγαλόφωνα ακόμη και φωνάζοντας διαμαρτυρόμενες. Η Θέμις άνοιξε τα μάτια της και συνειδητοποίησε πως είχαν μαζευτεί όλες γύρω από το στρώμα της. Ατονα, προσπάθησε να ανακαθίσει.

"Εσύ!" είπε μια από τις πιο σκληρές της ομάδας, γέρνοντας προς το μέρος της και κουνώντας το δάκτυλο στη Θέμιδα. "Εσύ! Εσύ φταις για όλα αυτά!"

"Ναι, εσύ φταις. Το κρίμα στο λαιμό σου".

"Δεν μας έδωσαν να φάμε. Ούτε ένα ξεροκόμματο να μοιραστούμε".

"Και γι' αυτό φταις εσύ".

Ολη η συντροφικότητα και η αλληλεγγύη μεταξύ των γυναικών είχε εξανεμιστεί. Πολύ ευχαρίστως θα την τιμωρούσαν και σωματικά αν μπορούσαν, αλλά για την ώρα έφτανε και περίσσευε η τσουχτερή τους γλώσσα.

Τη στιγμή που η Θέμις φώναζε μάταια το όνομα του Τάσου, οι υπόλοιπες γυναίκες είχαν καταλήξει αυθωρεί στο συμπέρασμα ότι οι δυο τους είχαν υπάρξει εραστές. Ηταν παγκοίνως γνωστό πως κάτι τέτοιο παραβίαζε κάθε κανόνα του κόμματος, ένα σοβαρό ατόπημα ενάντια στα πιστεύω και στις πρακτικές του Δημοκρατικού Στρατού.

Πολλές από τις γυναίκες, πεινασμένες και θυμωμένες, άρχισαν να την περιπαίζουν.

"Ωστε σε ξέχασε, ε; Τι μας λες;"

"Νιροπή σου! Νιροπή σου, βρομοθήλυκο!"

Η φραστική επίθεση συνεχίστηκε ώσπου οι γυναίκες βαρέθηκαν πια και πήγαν να ξαπλώσουν στα στρώματά τους. Οι περισσότερες έμειναν ξύπνιες από την πείνα. Ηταν για όλες μια φρικτή νύχτα.

Οσο περνούσαν οι μέρες, η Θέμις συνειδητοποίησε ότι πολλές δεν της μιλούσαν πια και πως ακόμη κι εκείνες που της είχαν δείξει τη μεγαλύτερη συμπάθεια της φέρονταν τώρα εχθρικά.

Η θύμηση του άδειου βλέμματος του Τάσου τη στοίχειωνε ακόμη και η Θέμις προσπαθούσε να πείσει τον εαυτό της ότι μάλλον θα τον είχαν βασανίσει φρικτά για να έχει υποστεί τέτοια μεταστροφή. Με δάκρυα να μουσκεύουν τώρα την κουβέρτα της, η κοπέλα αναλογίστηκε όλες τις φορές που είχαν κάνει έρωτα. Αυτή την εικόνα θα προσπαθούσε να κρατήσει στη μνήμη της.

Τις επόμενες μέρες ανατέθηκε στους κρατούμενους να υλοποιήσουν κάτι που περιγράφηκε ως ένα ιδιαίτερο οικοδόμημα. Το καθεστώς της Μακρονήσου είχε αποφασίσει ότι έπρεπε να κατασκευάσουν ένα ομοίωμα του Παρθενώνα. Ο αρχαίος ναός ήταν το αληθινό σύμβολο της πατρίδας τους και χτίζοντας τη μικρογραφία του οι άσωτοι κρατούμενοι του νησιού υποτίθεται ότι θα αντιλαμβάνονταν πού έπρεπε να διοχετεύσουν την αφοσίωσή τους. Μεταφέροντας τους απαραίτητους ογκόλιθους από τη μια άκρη του νησιού στην άλλη υποτίθεται ότι θα αναλογίζονταν το καθήκον τους».